

Hovioikeuksien ratkaisut 2008

Hovioikeuksissa ratkaistujen asioiden määrä laski vuonna 2008

Hovioikeudet ratkaisivat Tilastokeskuksen mukaan 11 547 asiaa vuonna 2008. Määrä on 4,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Hovioikeuksiin saapui vuonna 2008 vajaat 11 400 asiaa, mikä on lähes edellisen vuoden tasolla. Ratkaistuista asioista oli rikosoikeudellisia asioita 7 919, mikä on 5,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2007. Rikosasioista oli omaisuusrikoksia 25,6 prosenttia, liikenne rikoksia 22,2 prosenttia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia 21,1 prosenttia. Siviiliasioita ratkaistiin 3 628, mikä on lähes sama määrä kuin edellisenäkin vuonna.

Hovioikeudet muuttivat käräjäoikeuden päätöksen perusteluja ja lopputulosta 27,8 prosentissa kaikista asioista. Rikosoikeudellisissa asioissa perusteluja ja lopputulosta muutettiin 29,2 prosentissa ja siviiliasioissa 24,5 prosentissa. Seulontaratkaisuja oli 1 172, mikä on noin 150 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pääkäsittelyssä ratkaistiin 3 600 asiaa, joista yli 74 prosenttia oli rikosasioita.

Keskimääräinen käsittelyaika kaikissa hovioikeuksien ratkaisemissa asioissa oli 6,9 kuukautta. Rikosoikeudellisten asioiden käsittelyyn kului keskimäärin 6,6 kuukautta ja siviiliasioiden käsittelyyn 7,6 kuukautta. Kaikista asioista lähes 21,9 prosenttia ratkaistiin alle kahdessa kuukaudessa ja 52,2 prosenttia alle kuudessa kuukaudessa. Yli vuoden ratkaisu viipyi 19,3 prosentissa kaikista asioista.

Hovioikeuksissa ratkaistut asiat vuosina 2002 - 2008

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Yhteensä	12 413	12 416	14 067	12 916	12 293	12 076	11 547
Helsingin hovioikeus	3 812	3 793	4 717	4 280	3 816	4 000	3 516
Itä-Suomen hovioikeus	1 503	1 512	1 674	1 510	1 540	1 497	1 233
Turun hovioikeus	3 239	3 164	3 361	2 907	2 632	2 426	2 854
Vaasan hovioikeus	1 576	1 671	1 806	1 796	1 762	1 608	1 564
Kouvolan hovioikeus	1 403	1 401	1 466	1 406	1 389	1 344	1 279
Rovaniemen hovioikeus	880	875	1 043	1 017	1 154	1 201	1 101

Sisällys

Liitetaulukot	
Hovioikeuksissa ratkaistut asiat 2002–2008.....	3
Laatuseloste: Hovioikeuksien ratkaisut.....	4

Liitetaulukot

Hovioikeuksissa ratkaistut asiat 2002–2008

Vuosi	Saapuneet	Ratkaistut	Vireillä
2002	13 087	12 413	9 224
2003	12 494	12 416	9 363
2004	12 573	14 067	7 875
2005	12 509	12 916	7 042
2006	11 705	12 293	6 357
2007	11 319	12 076	5 656
2008	11 359	11 547	5 387

Laatuseroste: Hovioikeuksien ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Hovioikeuksien ratkaisut -tilasto kuvaa loppuun käsiteltyjä siviili- ja rikosasioita ratkaisun ja asian laadun mukaan hovioikeuspiireittäin, vuoden aikana vireillä olleita asioita sekä asian ratkaisuun kulunutta aikaa. Siviiliasioissa tietoja on myös asian kokonaiskäsitelyajasta, kärjäoikeuteen saapumisesta hovioikeuden ratkaisupäivään sekä rikosasioissa rikoksen tekoajasta hovioikeuden päätöspäivään, syyteharkintaan ja esitutkintaan keskimäärin kuluneesta ajasta. Rikosasioissa kokonaiskäsitelyyn, syyteharkintaan ja esitutkintaan kuluneesta ajasta tiedot on saatu syyttäjien ja alioikeuksien rikosasioiden asianhallintajärjestelmään (Sakari) kirjatuista jutuista.

Yleisinä ylioikeuksina toimivat hovioikeudet kärjäoikeustason yläpuolella. Hovioikeuksia on kuusi: Turun, Vaasan, Itä-Suomen, Helsingin, Kouvolan ja Rovaniemen hovioikeudet. Kärjäoikeudet on jaettu vastaavasti kuuteen hovioikeuspiiriin. Hovioikeuksien tehtävänä on toimia yleisenä muutoksenhakuasteena kärjäoikeuden ratkaisuun. Muutoksenhakukeinot voidaan ryhmitellä varsinaisiin ja ylimääräisiin muutoksenhakukeinoihin. Varsinaisista muutoksenhakukeinoista tärkein on valitus. Varsinaisiin muutoksenhakukeinoihin luetaan myös takaisinsaanti yksipuolista tuomiota vastaan, jolloin asia voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi ratkaisun tehneessä alioikeudessa. Ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja ovat kantelu tuomiovirheen perusteella, lainvoiman saaneen tuomion purkaminen ja menetetyt määräajan palauttaminen. Asianosaisen, joka tahtoo hakea muutosta kärjäoikeuden ratkaisuun, on ilmoitettava siihen tyytymättömyyttä viimeistään seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona kärjäoikeuden ratkaisu julistettiin tai annettiin. Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää kärjäoikeuden ratkaisupäivästä lukien. Joissakin lainkäyttöasioissa hovioikeus toimii myös ensimmäisenä oikeusasteena. Rikosasioissa tällaisia asioita ovat valtiollisesti merkittävät, kuten maanpetos- ja valtiopetosrikokset sekä korkeita virkamiehiä koskevat asiat. Myös määrätty siviiliasiat hovioikeus käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena.

Valitusasian käsittelystä hovioikeudessa säädetään oikeudenkäymiskaareissa. Lokakuun 2003 alussa tulivat voimaan oikeudenkäymiskaaren muutokset, jotka koskevat kärjäoikeuden ratkaisusta hovioikeuteen tehtyjä valituksia. Kärjäoikeuden päätös käsitellään ensin ns. seulontamenettelyssä, jossa hovioikeus päättää, otetaanko valitus enempään tutkintaan vai hylätäänkö se heti. Valitusta ei oteta täystutkintaan, jos kolme hovioikeuden jäsentä on yksimielisiä siitä, että asia on ratkaistu kärjäoikeudessa oikein. Seulontamenettelyä sovelletaan 1.10.2003 jälkeen annettuihin kärjäoikeuden ratkaisuihin, joihin on haettu muutosta.

Riita-asioiden uusi vapaamuotoinen sovittelumenettely otettiin yleisissä tuomioistuimissa käyttöön vuoden 2006 alussa. (Laki riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa 2005/663).

Vuoden 2008 tilastoon on lisätty tieto pääkäsiteltyssä ratkaistuista asioista. Pääkäsitely on suullinen oikeudenkäyntitilaisuus, joka on pääosin samanlainen kuin kärjäoikeudessa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perustiedot on saatu oikeushallinnon ylläpitämästä hovioikeuksien asianhallintajärjestelmästä. Tilastokeskuksessa hovioikeuksien tiedostoon liitetään vastaava alioikeuden ratkaisu siviiliasioissa tuomioistuinten asianhallintajärjestelmästä (Tuomas) sekä rikosasioissa Sakari käsittelyaikojen laskemista varten.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki hovioikeuksien vuoden aikana lopullisesti ratkaisemat siviili-, rikos- ja hakemusasiat. Tilaston perusaineistoa voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat syksyn aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja hovioikeuksien ratkaisemista asioista julkaistaan internetissä Tilastokeskuksen PX-Web StatFin -tilastopalvelussa osoitteessa <http://pxweb2.stat.fi> sekä siviiliasioiden osalta vuosittain ilmestyvässä Oikeustilastollisessa vuosikirjassa Tuomioistuinten toiminta -jaksossa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastossa käytetään vuoden lopussa voimassa olevaa asia- ja alueluokitusta. Tiedot ovat vertailukelpoisia vuosilta 2002–2008.

7. Yhtenäisyys

Tilastossa ovat kaikki hovioikeuksien lopulliset ratkaisut siviili- ja rikosasioissa. Vastaavanlaajuisia tilastoja ei julkaista muualla. Tilastossa käytetyt asialuokitukset löytyvät Tilastokeskuksen PX-Web StatFin -tietokannasta. Siviiliasiain nimikkeistö ja kolminumeroinen rikosluokitus ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Tilastokeskuksen luokitustietokannassa.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Oikeus 2009

Lisätietoja

Riitta Forsman (09) 1734 3240
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-484X (pdf)
ISBN 978-952-244-140-9 (pdf)